

Udgivet i 2008 i forbindelse med
Undervisningsministeriets kampagne
"Sammen mod mobning" af
Forældreorganisationen
Skole og Samfund
Kvægtorvsgade 1
1710 København V
tlf.: 3326 1721
E-mail: post@skole-samfund.dk
www.skole-samfund.dk
ISBN 978-87-91147-36-4

Inspirationshæfte til **TRIVSELSAMBASSADØRER**

- Når forældre aktivt tager medansvar for trivslen på skolen

SÅDAN

kommer I godt i gang!

Din rolle som
TRIVSELSAMBASSADØR

Idéer til
AKTIVITETER

Tillykke med valget som Trivselsambassadør på dit barns skole

Skole og Samfund arbejder som forældreorganisation for at forældrene indtages aktivt i skolens arbejde med vores børn, både omkring det faglige og det sociale og at samarbejdet mellem hjem og skole foregår i en positiv dialog, der sikrer vores børn den bedste skolegang. Trivselsambassadørernes arbejde er en naturlig forlængelse af dette og netop vores børns trivsel i hverdagen er et område som har stor betydning for alle parter omkring barnet, ikke mindst for os som forældre. Skolen skal være et godt sted at være og lære og det kan kun skabes gennem et åbent og tillidsfuldt

samarbejde mellem de voksne der er omkring børnene/eleverne i dagligdagen. Dette inspirationshæfte vil give dig og Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører ideer til arbejdet med at sikre trivslen på skolen. Målet er at forældre, elever og helst også lærerne lærer hinanden at kende på andre måder og under hyggelige former. Det øger respekten for hinanden og det bliver naturligt at alle skal være en del af det fællesskab en skole og en klasse er. Vores børn skal trods alt være en del af dette fællesskab i 10 år!

God fornøjelse!

KAMPAGNEN: SAMMEN MOD MOBNING

Den 10. marts 2004 underskrev 26 parter Trivselserklæringen. Erklæringen er et nationalt forpligtende samarbejde for social trivsel og mod mobning i grundskolen. De 26 underskrifter repræsenterer politikere, skoleledere, lærere, pædagoger, elever og forældre, som forpligter sig til at gøre en indsats mod mobning.

Kampagnen "Sammen mod mobning" er en fortsættelse af aftalen, som blev indgået i 2004. Kampagnen, gennemført i foråret 2008, er iværksat af Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen i samarbejde med BUPL, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Lærereforening, Danmarks Radio, DCUM, Danske Skolelever, KL, Mary Fonden, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Skolelederne og Skole og Samfund.

Der er i kampagneperioden blevet gennemført en lang række aktiviteter f.eks. Mobbstopperkursus, stiløvelse blandt elever, undersøgelser blandt elever og skoleledere, tv-programmer, DVD-produktioner m.v. Du kan finde flere informationer på kampagnens hjemmeside

www.sammenmodmobning.dk

Indholdsfortegnelse

HVORFOR TRIVSELSAMBASSADØRER?	SIDE 4
TRIVSELSAMBASSADØRERNES PLATFORM I SKOLEN	SIDE 5
RAMMERNE FOR TRIVSELS-AMBASSADØRERNES ARBEJDE	SIDE 6
DIN ROLLE SOM TRIVSELSAMBASSADØR	SIDE 7
SÅDAN KOMMER I GODT I GANG	SIDE 8
» Eksempel: Trivselsambassadørernes årsplan	
» Eksempel: Trivselsambassadør – Tjekliste for aktivitet	
IDÉER TIL AKTIVITETER	SIDE 10
» Indskolingen	
» Mellemtrinnet	
» Udskolingen	
» For hele skolen	
MULIGE SAMARBEJDSPARTER	SIDE 16
» Samarbejdsparter på skolen	
» Samarbejde med institutioner i tilknytning til skolen	
» Samarbejdsparter uden for skolen	
TRIVSELSAMBASSADØRERNES FREMTID	SIDE 21
MATERIALER TIL RÅDIGHED OG NYTTIGE LINKS	SIDE 22

Hvorfor Trivselsambassadører?

Trivsel og tryghed giver bedre læring. Det er vi alle enige om ligesom vi er enige i at mobning skal forebygges og bekæmpes.

Mange skoler har lavet strategier for deres arbejde med trivsel og bekæmpelse af mobning. Men det er de færreste af disse planer, der systematisk involverer forældrene i trivselsarbejdet.

Det er et stort minus, fordi forældrene spiller en væsentlig rolle for arbejdet med bekæmpelse af mobning og fremme af trivsel i folkeskolen.

De fleste forældre interesserer sig levende for deres eget barns trivsel i skolen – det ved vi fra talrige undersøgelser. Mange involverer sig også i klassens trivsel – fx. i kraft af deres rolle som kontaktførelse/klasseforældreråd o.l. Men det er de færreste forældre, der involverer sig i hele skolens trivsel, simpelthen fordi det som enkeltforælder er vanskeligt at danne sig overblik over, hvordan en sådan opgave kan gribes an.

Skole og Samfund tror ikke at trivslen blandt vores børn/skolens elever kan blive helt optimal, hvis ikke forældrene aktivt inddrages og tager medansvar. Derfor lancerer vi nu et nyt tiltag som kampagnen *Sammen mod mobning* har givet os opbakning til nemlig: Trivselsambassadører.

Ved kampagneperiodens udløb er såvel Undervisningsministeriet som kampagnens parter enige om at Skole og Samfunds arbejde med Trivselsambassadørerne skal fortsætte, da det bør blive til permanente ordninger på landets skoler og være en del af skolens arbejde med elevernes trivsel og forebyggelse af mobning.

Trivselsambassadørernes platform i skolen

Trivselsambassadørerne er en arbejdsgruppe under skolebestyrelsen og refererer direkte hertil. Det optimale er når arbejdsgruppen er sammensat af forældre fra alle skolens faser: indskoling, mellemtrin og udskoling, da det giver bedre muligheder for at iværksætte aktiviteter i såvel de enkelte faser som på hele skolen.

Deltagelse i arbejdsgruppen og funktionen som Trivselsambassadør bygger på frivillighed.

Et af skolebestyrelsens forældrevalgte medlemmer udnævnes til koordinator mellem Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører og skolebestyrelsen. Det er koordinatorens opgave at sikre, at Trivselsambassadørernes arbejde bliver forankret i skolens trivsels- og antimobestrategi, og at arbejdsgruppen holder den nødvendige kontakt til skolebestyrelsen.

Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører vælger en formand, der er ansvarlig for at få indkaldt til møder i udvalget.

Rammerne for Trivselsambassadørernes arbejde

Det er skolebestyrelsen, der er ansvarlig for at udarbejde principper for skolens virksomhed. I et princip beskrives de mål og rammer, som skolebestyrelsen har for skolen som helhed og det enkelte område som princippet omhandler.

De opgaver og kompetencer som skolebestyrelsen har givet jer som Trivselsambassadører beskrives bedst i et kommissorium.

Skolebestyrelsen er blevet opfordret til at udarbejde såvel princip som kommissorium for Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører. Hvis I endnu ikke har set princip eller kommissorium, så spørg skolebestyrelsen. Hvis skolen har udarbejdet en antimobbestrategi skal Trivselsambassadørerne indgå heri og arbejde herefter.

Som Trivselsambassadører refererer I direkte til skolebestyrelsen. Det er således også kun skolebestyrelsen, der kan udstikke specifikke opgaver til Trivselsambassadørerne. I kan ikke pålægges opgaver fra fx skolens medarbejdere eller skolelederen, men det vil selvfølgelig være naturligt at Trivselsambassadørerne samarbejder med alle skolens parter. De mulige samarbejdsparter omtales senere.

Skolebestyrelsen informeres løbende om jeres arbejde via koordinatoren. Hvis Trivselsambassadørernes initiativer kræver ressourcer i form af penge og/eller medarbejders tidsforbrug samt lokaler skal dette godkendes i skolebestyrelsen inden initiativet igangsættes.

Din rolle som Trivselsambassadør

Forebyggelse gennem aktiviteter og inddragelse af skolens forældrekræds, er Trivselsambassadørernes vigtigste opgave. I kan endvidere indgå i løsning af problemstillinger om trivsel på skolen.

Som Trivselsambassadører har I også en opgave bestående i at orientere skolens øvrige forældre m.fl. om jeres eksistens og hvad I går og laver. Det vil derfor være en god ide jævnligt at skrive i skolens blad eller på hjemmesiden.

Om Trivselsambassadørerne skal have mulighed for at deltage som bisidder i en konkret problemstilling mellem elever,

elever og lærerne, forældre og lærerne, forældre og skoleledelse skal være op til den enkelte skolebestyrelse at drøfte og beslutte. I givet fald indskrives en eventuel beslutning i princippet.

Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører skal virke som katalysatorer for trivselsarbejdet, altså planlægge og igangsætte aktiviteter, men ikke nødvendigvis selv udføre opgaverne.

Skolens øvrige forældre skal naturligvis vide ved hvem I er. Det kan bl.a. gøres ved at jeres navne og evt. kontaktdata lægges på skolens hjemmeside.

Sådan kommer I godt i gang

Som skolens Trivselsambassadører er det vigtigt at I kender hinanden godt, så derfor vil vi opfordre jer til at bruge en aften på at lære hinanden at kende, få talt om hvilke forventninger og idéer I hver især har til arbejdet som Trivselsambassadør.

Skole og Samfund har opfordret skolebestyrelsen til at indskrive i princippet at Trivselsambassadørerne afholder min. et møde i kvartalet og at det er formandens opgave at indkalde til møderne med et givent varsel. Det er en god idé, hvis I på et tidligt tidspunkt får fastsat datoerne for møderne i indeværende skoleår, derved sikres det at alle kan deltage. Det kan selvfølgelig blive nødvendigt med et eller flere møder ud over de fastsatte, når I skal gennemføre aktiviteter, men det må I så tage hen ad vejen. Hvor I vælger at holde møderne er op til jer. Det kan foregå på skolen eller på skift hjemme hos jer.

Som udgangspunkt for jeres arbejde kan I udarbejde en status over hvad der allerede foregår af trivselsarbejde på skolen fx:

- » antimobbestrategi
- » ordensregler
- » samværsregler i klasserne
- » materialer som bruges af lærerne, fx videofilm og relationsværktøjer
- » aktiviteter som eleverne er inddraget i eller ansvarlige for

Skolebestyrelsen har måske allerede en sådan status som I kan bruge. Skolebestyrelsen kan også orientere jer om hvem I kan tage kontakt til på skolen og hvordan, fx AKT-netværket, kontaktførelse, elevråd m.fl.

Spørg også efter skolens seneste *undervisningsmiljøvurdering* (UMV). En undervisningsmiljøvurdering er et redskab, som skolen skal bruge til at vurdere, analysere og udvikle elevernes undervisningsmiljø. Ifølge Undervisningsmiljøloven skal alle skoler udarbejde en UMV mindst hvert tredje år.

I "Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen," udarbejdet af Undervisningsministeriet, anføres hvilke *sanktionsmuligheder* skolen har, hvis en elev ikke overholder skolens regler for orden og samvær. Spørg skolebestyrelsen om hvilke sanktioner der anvendes på jeres skole. Findes der eventuelt et princip på skolen herfor? Og er sanktionerne kendt af forældrene? Af eleverne?

Det er en rigtig god ide, hvis I får en oversigt over skoles planlagte arrangementer: temauger og -dage, lejrskoleophold, projektuger m.v. for indeværende skoleår. Denne oversigt giver jer en fornemmelse af hvad og hvornår der sker specielle aktiviteter på skolen og hvor der er mulighed for at I kan byde ind med noget, som vil inddrage forældrene.

Med udgangspunkt i ovennævnte kan I planlægge og udarbejde en årsplan for Trivselsambassadørernes aktiviteter. Denne plan forelægges skolebestyrelsen til godkendelse. En årsplan gør det muligt at reservere eventuelle lokaler m.v. i god tid samt give et overblik over, hvornår det vil være en god ide at inddrage andre af skolens forældre til nogle praktiske opgaver – hvem siger at I skal lave alt

arbejdet alene? Der vil selvfølgelig kunne komme nye opgaver/aktiviteter til i årets løb, som ikke er med i årsplanen. Så må I se på det og tilrette planen. Når I har planlagt aktiviteter som involverer skolens parter er det vigtigt at I får dem meldt ud i god tid, så flest muligt kan deltage. Brug skolens hjemmeside eller intranet til at informere om jeres arbejde og aktiviteter

EKSEMPEL: TRIVSELSAMBASSADØRERNES ÅRSPLAN

AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
Status /evaluering på arbejdet planlægning af kommende års aktiviteter	Café-møde for Udskolingen: Trivselsarbejde i klassen		November Banko	
JANUAR	FEBRUAR	MARTS	APRIL	MAJ
Café-møde 6.-7. klasses trin Oplæg fra SSP – aftaler om alkohol		Søndagsaktivitet Løb 2 og 5 km. Gå 2 km.		Workshops for nye forældre i børnehaveklasse

EKSEMPEL: TRIVSELSAMBASSADØR – TJEKLISTE FOR AKTIVITET:

Tema: Café-aften for udskolingen, 7. september

OPGAVER	ANSVARLIG	DATO	HVEN INDDRAGES	EVT.	OK
Lokale - lille gym			Servicemedarbejderen	Opstilling med små grupper a 6-8 pers.	
Invitation - udarbejdelse/kopiering/uddeles til eleverne					
Skolens web/intranet			Skolesekretæren	Aftales med kontoret	
Oplægsholder(e)			UU og Hanne (Nicolaj's mor 8.B) om coaching af din teenager		
Forplejning			Klassernes kontaktførelse		
Materialer Forældrebank				Hvem kan stille med pladser til erhvervspraktik, fortælle eleverne om deres arbejde mv.	

Idéer til aktiviteter

Trivselsambassadørerne skal være nøglepersoner i en strategi for at involvere skolens forældre mere aktivt i skolens trivsels- og antimobbearbejde.

“Forebyggelse bedre end helbredelse”

Opgaven for Trivselsambassadørerne er først og fremmest at forebygge mistrivsel og mobning på skolen i samarbejde med forskellige parter. Det kan ske ved aktivt at medvirke til at iværksætte og foreslå etablering af forskellige aktiviteter og ordninger der er egnede til den enkelte klasse, på tværs af klassen og årgange, i faserne og for hele skolen.

Nedenfor er nævnt en lang række forslag til mulige aktiviteter som Trivselsambassadørerne kan iværksætte eller tage initiativ til.

INDSKOLINGEN

Legegrupper: Klassen inddeles i grupper og inviteres til at lege hos hinanden. Efter at have været i alle gruppedeltagernes hjem ændres grupperne og nye grupper starter processen forfra.

En vigtig ting! Forældrene henter deres barn i det hjem hvor det leger. Forældrene samles og får tilbudt en kop kaffe eller øl/vand, taler sammen og lærer derved hinanden bedre at kende. Dette er en vigtig detalje for at styrke forældresammenholdet og voksennetværket omkring børnene.

Forældre-/lærerworkshops: I indskoling kan Trivselsambassadørerne være med til at sikre at samarbejdet mellem hjem og skole kommer godt fra start. Fx ved brug af Skole og Samfunds kursusmateriale: Forældre-/lærerworkshops eller andet materiale, der indbyder forældre og lærerne til et ligeværdigt samarbejde og partnerskab, og er med til at opbygge et netværk blandt forældrene. Det viser sig at ”Børn hvis forældre kender hinanden godt mobber ikke hinanden” så derfor er det vigtigt at forældrene kender hinanden godt i klassen og at de får mulighed for at udveksle erfaringer, drøfte forskellige emner og lave nogle fælles aftaler.

Børnedisko på skolen: Eleverne inviteres til fælles diskofest med dans og konkurrencer. Forældrekrederen står for det praktiske: konkurrencer, forplejning (fx sodavand, slush-ice) og alle børn hentes af forældrene som også her kan tale sammen.

MELLEMTRINNET

Madgrupper: På mellemtrinnet er legegrupper nok ikke længere så interessante. Eleverne inddeles efter samme princip som legegrupper og mødes nu hos hinanden til fx mad. Hvor de både laver maden og spiser sammen. Også her henter forældrene deres barn i det hjem hvor det spiser og får en snak med de øvrige forældre.

Internetcafé: På mellemtrinnet holdes Internetcafé, hvor eleverne viser forældrene hvordan de arbejder med internettet mv. og får en drøftelse af etik og brugen af fx Arto, Messenger og mobil. Forældre og elever (og lærerne) drøfter etiske retningslinier og udarbejder evt. en aftale. Måske har skolebestyrelsen allerede udarbejdet nogle retningslinier som kan bruges som udgangspunkt for drøftelserne.

Gå-hjem-møder /café: Kan også gennemføres om fx alkohol, misbrug, UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning), lektier, tweenies-problematikker, ungdomsarbejde, SSP (Et lokalt samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi for at forebygge kriminalitet blandt børn og unge). Der kan inviteres relevante oplægsholdere. Disse gå-hjem-møder kan holdes for både forældre og børn eller for forældrene alene.

Diskofest: Tilsvarende børnedisko dog tilpasset eleverne mht. musik og evt. konkurrencer.

UDSKOLINGEN

Videolørdag: Samme princip som lege- og madgrupper, her er det blot udskolings eleverne der ser videofilm. Også her henter forældrene deres nu unge mennesker og deres dyner og får en snak med de andre forældre. Selv om børnene nu er blevet til unge, er dialogen og netværket mellem forældrene fortsat meget vigtig.

Internetcafé: Også i udskoling holdes Internetcafé, hvor eleverne viser forældrene hvordan de arbejder med internettet mv. – se mellemtrinnet.

Gå-hjem-møder /café: Kan også i udskoling gennemføres om fx alkohol, misbrug, UU, lektier, teenagerproblematikker, ungdomsarbejde, SSP. Se mellemtrinnet.

Ungdoms-café: Samme princip som diskofesterne, men tilpasset elevernes ønsker. Inddrag gerne elevrådet i spørgsmålet om hvad de gerne vil have af aktiviteter: turnering i bordfodbold, make-up kursus, diskussionsforum med et bestemt tema fx spiseforstyrrelser, sund kost, at tage ansvar, mv. Aftal med eleverne *hvordan* forældrene skal på banen (ikke *om* de skal med!)

FOR HELE SKOLEN

Legepatroljer, elevmægling: Trivselsambassadørerne kan tage initiativ til at eleverne kommer mere på banen. Der kan indledes et samarbejde med elevrådet. Der oprettes legepatroljer, hvor de store elever bliver uddannet til at igangsætte aktiviteter i frikvartererne. Ligesom det er muligt at uddanne elever til elevmæglere, det er dem der forsøger at hjælpe ved løsning af konflikter eleverne imellem. Disse tiltag kræver at der er en medarbejder på skolen, som vil være tovholder

for projektet og selv gennemgå en uddannelse. Disse ordninger er således ressourcekrævende, men en rigtig god investering.

Storebror/-søster ordning: På tværs af skolefaserne arbejdes der med en "storebror/-søster ordning" hvor en større elev får et medansvar for at hjælpe en mindre elev til hverdagen i skole. Denne ordning kan med fordel udbygges bl.a. ved at fastholde ordningen på flere punkter bl.a. at den ikke gælder en kort periode, men i hele skoleforløbet. At ordningen bruges i undervisningen fx lektier, læsning, mv. Lad en elev i 5. klasse være storebror eller storesøster for en elev i børnehaveklassen. Ordningen fortsætter indtil storesøster går i 9. klasse og lillesøster går i 4. Herefter bliver lillesøster til storesøster for en ny elev i børnehaveklassen.

Venskabsklasser: Indenfor eller på tværs af faserne kan der etableres venskabsklasser, som nogle gange hjælper hinanden med forskellige ting i skoletiden fx højtlesning, lektier, fremviser et teaterstykke, tager på fælles udflugt el.lign.

Markedsdag: Der kan arrangeres markedsdage for hele skolen eller i de enkelte faser. Her er boder hvorfra eleverne kan sælge forskellige ting eller tilbyde aktiviteter. Dette er et samarbejde mellem elever, lærere og forældre. Måske

vil det være en god ide at invitere byens ældre borgere til dette arrangement. Evt. økonomiske overskud, kan Trivselsambassadørerne bruge til andre aktiviteter fx eksterne oplægsholdere og/eller oprette en pulje, hvor eleverne kan "søge" midler til specielle ting fx T-shirts med skolelogo til sportsholdet.

Motionsløb /gåture: Der arrangeres orienteringsløb, stavgang, motionsløb/gåtur for alle: forældre, elever, medarbejdere og I kan overveje at invitere folk fra nærliggende bebyggelser til at deltage. Start kan gå fx hver anden søndag morgen. Spørg i forældrekræden eller i idrætsforeningen om der måske er en løber eller en stavgænger der vil påtage sig opgaven og arrangere ruterne. Der skal være aktiviteter på forskellige niveauer. Brug også skolens øvrige forældre. De som ikke går/løber med har måske lyst til at sørge for forfriskninger til deltagerne når de kommer tilbage.

Emneuger/projekter: Der er mulighed for at Trivselsambassadørerne kan tage initiativet til at afslutningen på en emneuge eller et projekt markeres ved at forældrene inviteres på skolen for at se hvad eleverne har lavet. Der kan så arrangeres fællesspisning af medbragt mad eller der kan tændes op i grillen.

"Speed-dating": Er en mulighed i en klasse hvor forældresamarbejdet ikke fungerer eller hvor forældrene ikke kender hinanden så godt. Forældrene sidder overfor hinanden to og to og har så nogle minutter til at tale sammen inden man skifter "partner". Det kan også være et bestemt emne forældrene diskuterer.

Banko: Med sponsorgaver fra lokale erhvervsdrivende og forældre kan Trivselsambassadørerne invitere alle skolens parter til banko. Der arrangeres legestue for de mindre børn evt. passet af udskolingseleverne/elevrådet. Det er en god ide at der også er et børne-banko-spil, hvor alle børn vinder – de første børn der har banko får en lidt større gevinst, men

der skal være ting til alle børnene. Evt. indtægter kan Trivselsambassadørerne bruge i forbindelse med andre aktiviteter - se markedsdage.

Forældrebank: En forældrebank er en oversigt over ressourcer hos forældrene, som skolen kan trække på. Det kan være i undervisningen eller i andre sammenhænge. Trivselsambassadørerne kan i samarbejde med fx skolebestyrelsen udarbejde en tilmeldingsblanket hvor forældrene har mulighed for at afkrydse eller skrive hvad de kan bidrage med.

Forældrebanken kan fx. indeholde oplysninger fra forældre, som stiller sig til rådighed som:

- » **Gæsteinstruktører, foredragsholdere, underholdere, guider, værter m.m.**
- » **Kontaktpersoner i forbindelse med virksomhedsbesøg og praktikophold**

Forældrebanken er et godt redskab til brug for de enkelte klasselærerteams ligesom I som Trivselsambassadører vil have mulighed for at se hvem I eventuelt kan trække på.

Et eksempel på en tilmeldingsblanket til Forældrebanken kan ses i Skole og Samfunds publikation "Klassens Kontaktforældre".

Pige-/drengetur: Afhængig af elevernes alder kan der arrangeres ture enten for alle elever sammen eller opdelt i pige-, drengegrupper og det kan gøres enten i klassen eller årgange. Temaer fx: overlevelsestur på naturskolen, skøjte-tur, nat-tøjsparty med hyggesnak, biograf- eller teatertur, hockey-turnering o.m.a.

Skolernes trivselsdag – første fredag i marts: DCUM (Dansk Center for Undervisningsmiljø) opfordrer alle landets skoler til at benytte denne dag til at markere skolens arbejde for trivsel og mod mobning. Det vil være oplagt for Trivselsambassadørerne i samarbejde med skolens parter at planlægge dagen

på skolen. I kan finde inspiration på www.trivselseklæringen.dk. I efteråret 2006 fik alle skoler tilsendt metodehåndbogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel" i bogen kan I på side 258 læse om Trivselsdagen og hvad den evt. kan bruges til. Spørg efter metodehåndbogen på skolen eller find den på følgende hjemmeside www.sammenmodmobning.dk

Forældreaftaler: Mange klasser har stor glæde af at lave nogle fælles aftaler omkring konkrete ting i forhold til børnenes alder. Det kan fx være fødselsdage, forældresamarbejdet, samvær, fester, alkohol, kom-hjem-tider m.v. I kan som Trivselsambassadører opfordre til at klasserne bruger tid på forældremødet til at forældre kommer i dialog med hinanden og få lavet nogle aftaler for klassen. Aftaler kan også laves for hele årgangen.

Tilgængelige materialer m.v. på skolen:

I samarbejde med skolebestyrelsen og skolens ledelse udarbejdes en oversigt over de materialer som skolen har til rådighed omkring trivsel, mobning m.v. og som kan anvendes ved klassearrangementer el. lign. Oversigten udleveres til kontaktførældrene evt. sammen med en inspirationsfolder omkring kontaktførældrenes muligheder og opgaver. Oversigten kan fx indeholde:

- » **Spil:** "Dialogspillet", "Det gode skole/hjem-samarbejde" el. lign.
- » **DVD:** "Den usynlige klassekammerat", "Forældre på Banen", "Sammen mod mobning"
- » **Hæfter:** "Klassens kontaktførældre", "Klassens årsplan", "Er du med mod mobning?", Diverse materialer: "Skolens Antimobbestrategi"

Forældremøder – inspiration: Hvis I som Trivselsambassadører har lyst og mulighed for det, kan I tilbyde at deltage på et forældremøde i de klasser, som føler at de har brug for inspiration til trivsel på klasseniveau. Her kan I introducere de materialer der er til rådighed på skolen ligesom I kan fortælle om de forskellige muligheder der er for aktiviteter i klassen.

Dette er blot en række aktiviteter til inspiration for jeres arbejde. Aktiviteterne skal naturligvis tilpasses jeres skole og når I først kommer i gang vil I sikkert komme på langt flere og andre aktiviteter, som kan være med til at styrke trivslen på netop jeres skole.

Mulige samarbejdsparter

Fra Skole og Samfunds side lægges der op til, at Trivselsambassadørerne skal samarbejde med såvel alle parter på og omkring skolen, samt de parter som Trivselsambassadørerne finder relevante udenfor skolen. Samarbejde og dialog er nøgleord hvis tingene skal lykkes, jo flere parter der føler et ejerskab for projektet, jo større er sandsynligheden for at det lykkes og bliver en succes.

Nedenfor beskrives nogle af de mulige samarbejdsparter.

SAMARBEJDSPARTER PÅ SKOLEN

Forældrene: Skoles forældrekreds - og den er stor! - er den vigtigste samarbejdspartner i Trivselsambassadørernes arbejde. Hos dem ligger der rigtig mange ressourcer som I kan trække på. De fleste skoler har kontaktførelse/klasseforældreråd i de enkelte klasser, som det er muligt at etablere kontakt til og med deres hjælp få fat i de øvrige forældre.

På mange skoler afholder skolebestyrelsen et årligt møde med kontaktførelserne. Som Trivselsambassadører kan I spørge om I ikke må deltage på dette møde, hvor I fx kan præsentere jer, jeres planlagte aktiviteter og få opbygget dialogen og netværket med kontaktførelserne.

Eleverne: Alle elever ønsker en skole hvor der er trykt at være og lære. Det er derfor vigtigt at få eleverne med i aktiviteterne og høre deres forslag til hvordan trivslen på skolen bliver endnu bedre. Skolerne har etableret elevråd, som typisk består af elever fra de ældste årgange. Flere skoler har også det de kalder et "lille elevråd" som består af elever fra de mindste årgange og det er vigtigt at I får begge elevråd inddraget.

Medarbejderne: Medarbejderne er lærerne, pædagogerne, lederne, skolesekretæren, servicemedarbejderne og de er alle meget vigtige for arbejdet med trivslen på skolen. Trivselsambassadørerne må dog respektere, at det ikke altid er muligt at medarbejderne kan deltage i aktiviteter, selvom deres deltagelse altid er ønskeligt. Men det er også vigtigt, at aktiviteterne ikke stoppes af denne årsag.

AKT-lærer/ Relations-vejleder: En særlig samarbejdsgruppe på skolen er AKT-lærerne/ Relations-vejlederne. Herefter kaldet AKT-netværket. Det er ikke alle skoler der har et AKT-netværk, her kan der i stedet være et AKT-netværk i kommunen, som er klar til at rykke ud på de enkelte skoler.

At være AKT-lærer betyder, at man arbejder med elever, der har problemer med **A**dfærd, **K**ontakt eller **T**rivsel. Eller sagt på en anden måde børn, der ikke trives /

ikke har det godt i skolen. Det kan fx. være på grund af mobning, problemer hjemme, ensomhed, følelsen af at være anderledes, oplevelsen af at være udenfor fællesskabet, lavt selvværd, dårlige vaner, alkohol og meget mere. Et AKT-netværk arbejder med eleven, mens eleven er i skole.

AKT-netværket er skolens/lærernes resourcepersoner på områder, der vedrører elevernes trivsel og psykiske undervisningsmiljø. De iværksætter initiativer inden for trivselsområdet på skolen, vejleder og superviserer om klassens sociale samspil samt bistår kollegerne med at undervisningsdifferentiere i forhold til de af klassens elever, der har vanskeligheder i forhold til adfærd, kontakt og trivsel. AKT-netværket er skolens/lærernes konfliktløser-team.

Da Trivselsambassadørernes arbejde foregår i grænselandet mellem hjem og skole vil et tæt samarbejde med AKT-netværket være oplagt. Trivselsambassadørernes samarbejde med AKT-netværket i dets rolle som støtte for lærerne i konkrete problemstillinger og dets mere generelle arbejde på skolen, vil give en klar synergieffekt for trivslen på skolen. I dette samarbejde vil Trivselsambassadørerne forestå arbejdet vedr. mobning og trivsel med skolens forældrekreds. Trivselsproblemer i en klasse eller på tværs af klasser løses ikke uden inddragelse af forældrene og her kan et samarbejde mellem AKT-netværket og Trivselsambassadørerne være specielt frugtbart idet de kan henvende sig til hver deres part (medarbejderne og forældrene) og hver især kan de sikre en ligeværdig og positiv dialog om løsning af problemstillingerne.

SAMARBEJDE MED INSTITUTIONER I TILKNYTNING TIL SKOLEN

SFO, Fritidshjem, Klub: Det er jo den del af skolens elever der fortsætter her efter skoletid og eventuelle konflikter kan således flytte med. Der er ofte etableret forældreråd i institutionerne som I kan samarbejde med, ligesom det vil være naturligt at samarbejde med institutionens medarbejdere i forbindelse med planlægning af aktiviteter, så der ikke dobbeltbookes på dagene. Medarbejderne inviteres naturligvis med til aktiviteter for "deres børn"

Børnehaven: Skolen modtager børnene fra børnehaven og det er derfor naturligt med et samarbejde også for at forebygge mistrivsel allerede inden skolestarten. Eleverne i indskolingen kender også børnehaven og pædagogerne der. Måske kan der etableres en venskabsordning mellem indskolingseleverne og børnene i børnehaven. Også børnehaven har en forældrebestyrelse, der eventuelt kan samarbejdes med.

Kommunens øvrige skoler: Børn, og måske især teenagerne, har ofte kontakt til hinanden på tværs af skolerne. Derfor er det en god ide at Trivselsambassadørerne etablerer et godt netværk mellem alle kommunens skoler, hvor I kan udveksle erfaringer og idéer. Det vil også være muligt at iværksætte tiltag sammen med en eller flere af kommunens skoler eller med skolens eventuelle fødeskole/r.

SAMARBEJDSPARTER UDEN FOR SKOLEN

Bedsteforældrene: Det er også en mulighed at invitere til arrangementer hvor bedsteforældre er en ekstra ressource. Det kan fx være ved historiefortælling, fælles madlavning, kreative dage med strikning, træarbejde m.v.

SSP: Langt de fleste kommuner har et SSP-samarbejde, som er et samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi. SSP-samarbejdet organiserer kommunens kriminalitetsforebyggende indsats over for børn og unge.

Målsætningen for SSP er at "opbygge, anvende og vedligeholde et lokalt netværk, der har kriminalpræventiv indvirkning på børns og unges dagligdag". SSP-netværket bruges også til at opfange faresignaler og udviklingstendenser i kriminaliteten og i børns og unges levevilkår tidligt nok til, at der kan gøres en indsats.

Målet med SSP er også at afklare, hvilke forebyggelsesmuligheder der er lokalt. Det kan være på det tværfaglige og tværsektorielle grundlag og fagligt i de enkelte områder: skolen, socialvæsenet, politiet, institutionerne, boligområdet, fritidsområdet og det kulturelle område.

Hertil kommer at SSP-samarbejdet gennem projekter og ved en speciel indsats forsøger at hindre unge og grupper af unge med uhensigtsmæssig social adfærd, herunder kriminel adfærd, i at opstå og udvikle sig.

De er altid godt for forældre at vide hvad der foregår i lokalområdet – man bliver ofte overrasket! Derfor er SSP oplagt at inddrage som samarbejdspartner bl.a. som oplægsholdere.

PPR: Alle kommuner i Danmark har tilknyttet en Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning, PPR, som kan yde vejledning både før skolestart og/eller senere hen i skoleforløbet.

Medarbejderstaben i PPR udgør et tværfagligt team, og derfor har konsulenterne forskellige faglige baggrunde. Nogle er kliniske psykologer, mens andre fx er skolepsykologer, socialrådgivere, lærere eller pædagoger, talekonsulenter med pædagogisk ekspertise eller fysioterapeuter. PPR kan være rigtig gode som oplægsholdere omkring børns udvikling, trivsel og sundhed. De kan også fortælle om og give gode forældretips om tweemies og teenagere.

Idrætsforeninger og sportsklubber: Der er mulighed for at samarbejde med de lokale idrætsforeninger og sportsklubber, det kan fx være ved afholdelse af motionsdage hvor der er brug for "instruktører" i orienteringsløb, stavgang, motionsløb, boksning, teakwondo m.v.

Foreninger og klubber: Her tænkes fx på spejderne, folkedanserklubben, borgerforeningen, sogneforeningen m.v. Disse foreninger vil også kunne inddrages ved arrangementer som bl.a. "instruktører".

Erhvervslivet: Det lokale erhvervsliv vil fx kunne stille op ved informationsaftener for udskolingsleverne og deres forældre omkring de unges erhvervsvalg. Invitere på virksomhedsbesøg, tilbyde praktikpladser m.v.

Ældrecentret / byens ældre borgere: Mange ældre føler sig overflødige og forstår ikke "de unge". Netop blandt de ældre findes en masse erfaringer, viden og oplevelser som mange børn og unge vil nyde at høre om. Ligesom mange ældre sikkert vil være glade for at få lidt undervisning i fx det at sende en sms, og det kan børnene hjælpe dem med.

Forældrerådgivningen: Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, som er finansieret af Undervisningsministeriet for en treårig forsøgsperiode med start den 1. januar 2006. Den har til formål at give råd og vejledning til forældre, der oplever, at deres barn har problemer i skolen, og til alle parter omkring skolen.

Natteravnene: Afhængig af hvordan de store elever samles om aftenen og om der er etableret natteravne i område, kan dette være en god samarbejdspartner der, tilsvarende SSP, også vil kunne fortælle forældrene i udskolingen om hvordan nattelivet egentlig foregår blandt de unge.

Trivselsambassadørernes fremtid

Som nævnt i starten af denne folder er det efter afslutningen af kampagnen "Sammen mod mobning" Skole og Samfunds hensigt at understøtte Trivselsambassadørordningen, så den fremover bliver en fast bestanddel af skolens liv og skolebestyrelsens virksomhed.

Alle Trivselsambassadører meldes ind til Skole og Samfunds sekretariat som vil registrere dem, så det er muligt at kommunikere med dem direkte via mail eller post.

Skole og Samfund vil løbende følge op på Trivselsambassadørernes virke bl.a. gennem vore kommunalt baserede lokalafdelinger.

Det overvejes løbende hvordan Skole og Samfund kan understøtte Trivselsambassadørernes arbejde bl.a. kurser, nye materialer og aktuel information.

Skole og Samfund vil opfordre jer som Trivselsambassadører til at maile til os, hvis I gennemfører aktiviteter eller får gode ideer som andre skoler kan få glæde af. Skole og Samfund har muligheden for at videregive gode ideer, erfaringer m.v. til landets øvrige Trivselsambassadører

Materialer til rådighed og nyttige links

PROJEKTETS HJEMMESIDE

www.sammenmodmobning.dk.

Her kan du bl.a. finde filmene "Forældre på banen" og "Sammen mod mobning". Metodehåndbogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel" Og en masse andet nyttigt materiale om trivsel.

Trivselserklæringen af 10. marts 2004 (Det nationale samarbejde)

Samt inspiration til afholdelse af

Skolernes trivselsdag

www.trivselserklaeringen.dk

SKOLE OG SAMFUND

www.skole-samfund.dk.

Trivselsambassadørernes hjemmeside. Vi arbejder på et intranet for Trivselsambassadører, hvor gode ideer og erfaringer kan udveksles. Her er der mulighed for at se Skole og Samfund publikationer og læse om bl.a. materialet "Forældre-/ lærerworkshop"

DCUM

– Dansk Center for undervisningsmiljø
www.dcum.dk. Her finder du information

og materiale bl.a.:

- > Undervisningsmiljøvurdering / termometret
- > Brug konflikten (elevmægling m.v.)
- > Den nationale trivselserklæring
- > Skolernes trivselsdag

FORÆLDRE RÅDGIVNINGEN

www.foraeldreraadgivning.org

KVIS

– Kvalitet i specialundervisningen
www.kvis.org. Her finder du bl.a. under publikationer og derefter pædagogiske værktøjer materialet "Den usynlige klassekammerat," som handler om inddragelsen af forældre i forbindelse med problemer i klassen.

MARY FONDEN

www.maryfonden.dk

DANMARKS RADIO

www.dr.dk

LEGE PATRULJEN

www.legepatruljen.dk

UNDERVISNINGS MINISTERIET

www.uvm.dk. Her kan du under afsnittet love og regler bl.a. finde "Folkeskoleloven" og "Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen"

SKOLESTYRELSEN

www.skolestyrelsen.dk

DET KRIMINALPRÆVENTIVE RÅD

www.crimprev.dk

BUPL

– Forbundet for pædagoger og klubfolk

www.bupl.dk

BØRNERÅDET

www.boerneraadet.dk

DANMARKS LÆRERFORENING

www.dlf.org

DANSKE SKOLEELEVER

www.skoleelever.dk

KL

– Kommunernes Landsforening

www.kl.dk

RED BARNET

www.redbarnet.dk

RED BARNET UNGDOM

www.redbarnetungdom.dk

SKOLELEDERNE

www.skolelederne.org